

خداوندگار! ای معنای بلند پرواز به قاموس جان!
تنها رای تو اورنگ اراده است و شوق تو،
آهنگ آرزو!

۳۱۹۹۱

دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکتری پزشکی عمومی

عنوان:

بررسی اثر سوء تغذیه روی میزان مرگ و میر ناشی از پنومونی و اسهال در

کودکان ۲ ماهه تا ۳۶ ماهه (۳ ساله) بستری شده در بیمارستان اطفال

حضرت علی اصغر زاهدان طی سالهای ۷۷-۱۳۷۴

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر محمود ایمانی

استاد مشاور:

9043

جناب آقای دکتر رودباری

نگارنده:

سونیا کشاورز طالبی

مرکز اطلاع رسانی
تلفن: ۰۷۶۳۳۳۳۳۳
پست الکترونیک: info@zums.ac.ir

**چه دیر پائیدند لحظه‌های درد در حصار این دیوارها،
و چه سخت گذشتند لحظه‌های تنهائی در بلندای این همه شب.
و کجاست آنکه تنهائی و درد خود ترک گوید و داغ حسرتی به
دل نبرد؟**

جبران خلیل جبران

با سپاس از زحمات استاد گرانمایه
جناب آقای دکتر محمود ایمانی
که در طی این طریق بنده را یاری نمودند.

و با سپاس از راهنمائیهای بیدریغ استاد گرانقدر
جناب آقای دکتر رودباری

تقدیم به هستی پاک مادرم

که روح آب است

و به چشمهای مهربان پدرم

که آینهٔ آفتاب است.

تقدیم به خواهران و برادران خوبم

که در طی این راه یاریم کردند.

- چکیده پژوهش

سوء تغذیه یکی از علل مهم مورتالیتی کودکان و ابتلا آنها به عفونت است. دیده شده که سوء تغذیه ریسک ابتلا به پنومونی را ۲۰-۱۰ برابر می‌کند. دیده شده حدود $\frac{1}{3}$ کودکانی که فوت شده‌اند سوء تغذیه را هم به عنوان یک فاکتور مستعدکننده داشته‌اند. در سال ۱۹۹۳، $\frac{1}{4}$ کل موارد مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال سن به دلیل اسهال بوده که از این تعداد بیشتر از ۵۰٪ دچار سوء تغذیه بوده‌اند.

پس با توجه به آمار فوق و اینکه مطالعه جدی در مورد میزان مورتالیتی و نیز ارتباط سوء تغذیه و بیماریها با این مورتالیتی در منطقه مورد مطالعه ما وجود ندارد برآن شدیم که این مطالعه را در این منطقه انجام دهیم.

متدلوژی: نوع مطالعه موردی - شاهدهی (گذشته‌نگر) که با استفاده از پرونده‌ها انجام شد.

جمعیت آماری کلیه کودکان ۳۶-۲ ماهه فوت شده در اثر اسهال و پنومونی در بیمارستان حضرت علی اصغر زاهدان طی سالهای ۷۷-۱۳۷۴ بود.

نتایج: جمعیت کل بستری شده به دلیل اسهال و پنومونی در محدوده سنی ۳۶-۲ ماهه ۶۴۰ نفر بود. کل فوت شدگان ناشی از اسهال و پنومونی در همین محدوده سنی ۵۹ نفر بودند که ۳۶ نفر بدلیل پنومونی و ۲۳ نفر بدلیل اسهال فوت شده بودند. کودکان فوت شده در اثر اسهال و سوء تغذیه ۶۹/۶٪ از کل فوت شدگان ناشی از اسهال و کودکان فوت شده از پنومونی و سوء تغذیه ۶۱/۱٪ از کل فوت شدگان ناشی از پنومونی را تشکیل می‌دادند.

بحث: نتایج بدست آمده فرضیه ما را تأیید نمود. به این ترتیب معلوم شد که سوء تغذیه باعث افزایش مورتالیتی ناشی از دو بیماری رایج پنومونی و اسهال می‌شود.

AB :

Malnutrition is a important risk factor of children mortality and infections.

Malnutrition increase risk of Pneumonia to 10-20 times.

One - third of children were death, malnutrition was had too.

One - fourth of children mortality - below the five years old- were due to diarrhea;

In 1993, that from this over fifty percent had malnutrition.

Therefore, to be careful above Analysis and don't have serious study about mortality and relation between malnutrition and diseases with mortality in our area, we had to done this study in our area.

Methodology : study was prospective that was done by files.

The Analysied crowd was death children with age between 2-36mo from diarrhea and pneumonia in Hazrat AliAsghar Hospital in Zahedan from 1374 - 1377.

Results : The Admitted crowd from diarrhea and pneumonia with age between 2-36mo was 640numbers. The death numbers due to Pneumonia and 23 numbers due to diarrhea were death.

The children were death from diarrhea + malnutrition were 69.6% of death from diarrhea.

The children were death from Pneumonia + Malnutrition were 61.1% of the death children from Pneumonia.

Discussion : obtained results proved our hypothesis. Therefore, was proved malnutrition increase mortality of two prevalent diseases (Pneumonia , Diarrhea).

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
فصل اول : معرفی پژوهش	
۱-۱	مقدمه
۲-۱	بیان مسئله
۳-۱	اهمیت پژوهش
۴-۱	اهداف پژوهش
۵-۱	سؤالات پژوهش
فصل دوم : بررسی مطالعات گذشته	
۱-۲	مطالعات انجام شده در خارج
۲-۲	مطالعات انجام شده در داخل
۱۲	رفرنس
فصل سوم : روش پژوهش و گردآوری اطلاعات	
۱-۳	روش پژوهش
۲-۳	جامعه پژوهش
۳-۳	ابزار گردآوری اطلاعات
۴-۳	زمان گردآوری اطلاعات

عنوان

صفحه

۳-۵ روش تجزیه و تحلیل اطلاعات ۱۴

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل یافته‌ها

۴-۱ تغذیه و سوء تغذیه ۱۵

۴-۲ اسهال و پنومونی ۲۴

فصل پنجم : نتیجه‌گیری و پیشنهادات

۵-۱ نتیجه‌گیری ۳۷

۵-۲ پیشنهادات ۴۰

نمودارها

رفرنس

فصل اول

معرفی پژوهش

۱-۱ مقدمه

درباره میزان مرگ و میر دوران کودکی تعاریف زیادی وجود دارد.

Infant mortality: عبارت است از موارد مرگ در اولین سال زندگی.

Age- Specific- death rate: تعداد موارد مرگ در هر گروه سنی در ۱۰۰۰ نفر از همان

گروه را شامل می‌شود.

میزان مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال سن در سال ۱۹۹۳، ۸۷ در هزار تولد زنده است.

در حالیکه این رقم در سالهای ۱۹۵۵-۱۹۵۰، ۲۱۵ نفر در هزار و در سال ۱۹۸۰، ۱۱۵ مورد

در هزار تولد زنده بوده است.

در کشورهای در حال توسعه در سال ۱۹۹۳ تعداد مرگ کودکان زیر ۵ سال سن، ۱۲/۲ میلیون

نفر در سال ۱۹۸۵، ۱۳/۳ میلیون نفر بوده است که سهم بزرگی از این کاهش مرگ و میر به دلیل

انجام واکسیناسیون می‌باشد.

در تحقیقات انجام شده *(I.M.R) Infant mortality Rate* طی سال ۱۹۸۶ در پاکستان

۱۱۰ مورد در هزار تولد زنده و در سوئد ۶ مورد در هزار تولد زنده و در افغانستان ۱۸۵ مورد در

هزار تولد زنده بوده است.

علل عمده مرگ و میر در کشورهای صنعتی با کشورهای در حال توسعه متفاوت است.

بطوریکه براساس گزارشات سالهای ۱۹۸۶-۱۹۸۷ در انگلستان و اسکاتلند علل مهم در طی

سال اول عمر ابنورمالیتی‌های مادرزادی - پره‌مچوریتی - آسیفکسی - تروماهای زایمانی -

عفونتها - نقایص سیستم عصبی و در ۵-۱ سالگی تصادفات. نئوپلاسم‌ها - ابنورمالیتی‌های

مادرزادی و عفونتها را شامل می‌شود.

در کشورهای در حال توسعه عامل 13% مرگ و میرها ناشی از عفونتهای حاد تنفسی و

عامل 10% موارد بدلیل اسهال می‌باشد.

مستعد کننده داشته‌اند.

علل شایع مورتالیتی در کودکان زیر ۵ سال سن: تصویر 2 و 3

گزارش شده که عفونتهای حاد تنفسی باعث مرگ ۱/۴ میلیون کودک زیر ۵ سال سن در کشورهای

در حال توسعه می‌شود.

در سال ۱۹۹۳، ۱/۴ کل موارد مرگ و میر زیر ۵ سال سن بدلیل اسهال بوده که از این تعداد بیشتر از

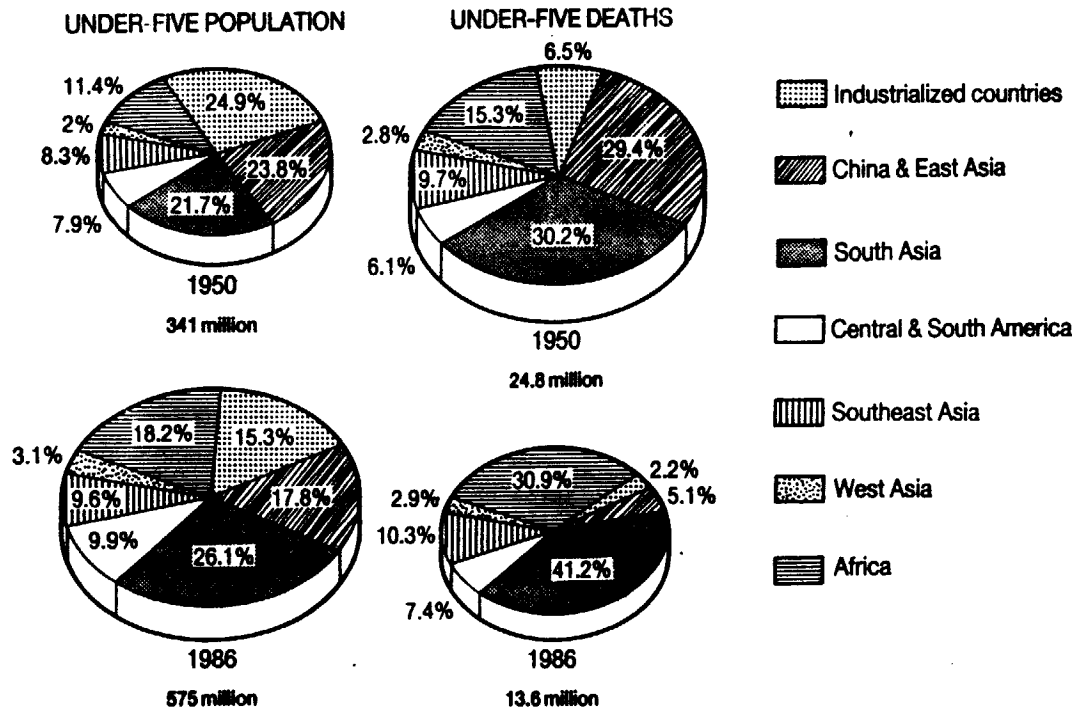
50% دچار سوء تغذیه بوده‌اند.

پس با توجه به آمار فوق، و اینکه مطالعه جدی در مورد میزان مورتالیتی و نیز ارتباط سوء تغذیه و

بیماریها با این مورتالیتی در منطقه مورد نظر ما وجود ندارد تصمیم گرفته شد که این مطالعه را در این

منطقه انجام دهیم.

Child population and deaths (under 5 years) by regions of the world, 1950 and 1986

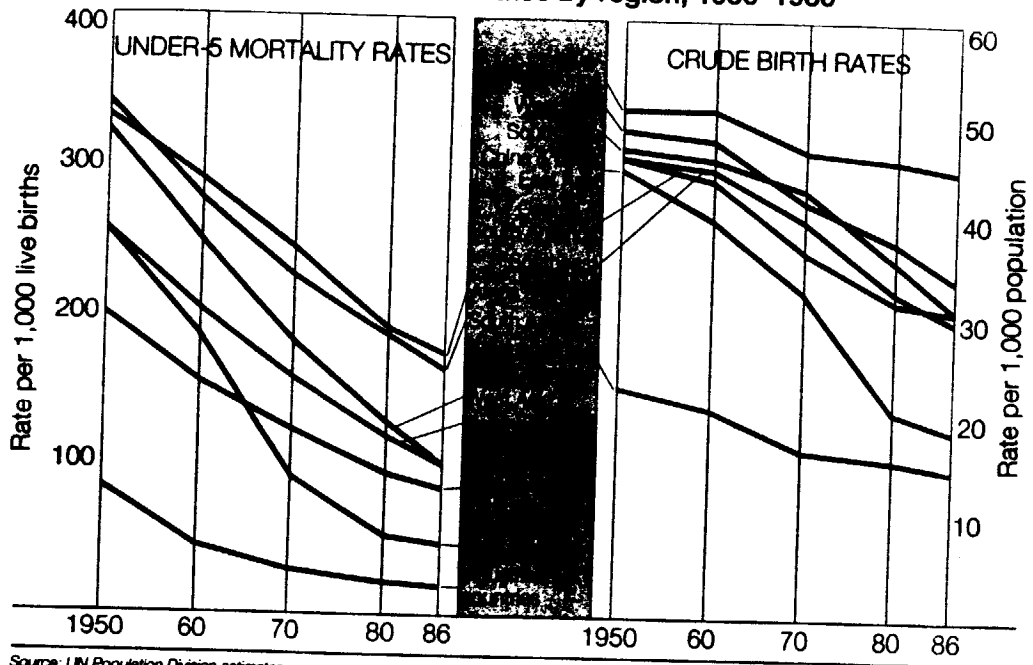

Source: United Nations Population Division estimates, 1986.

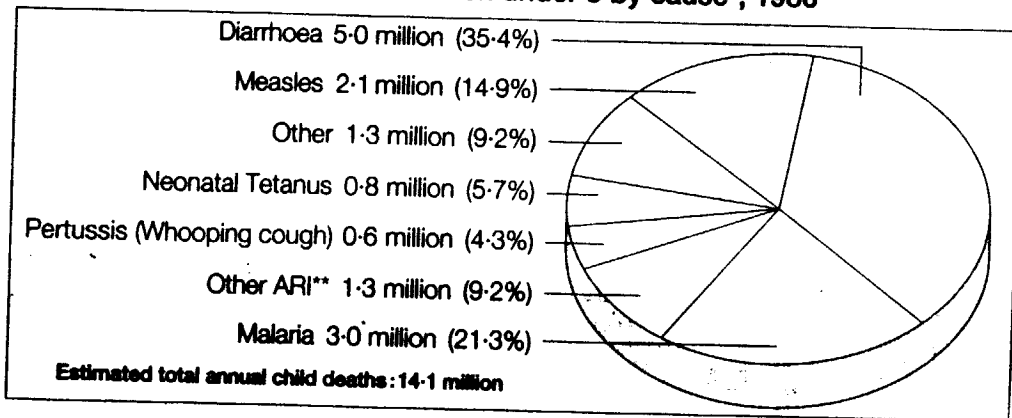
Child population and deaths (under 5 years) by regions of the world, 1950 and 1986. (UNICEF 1987).

- تصویر 1

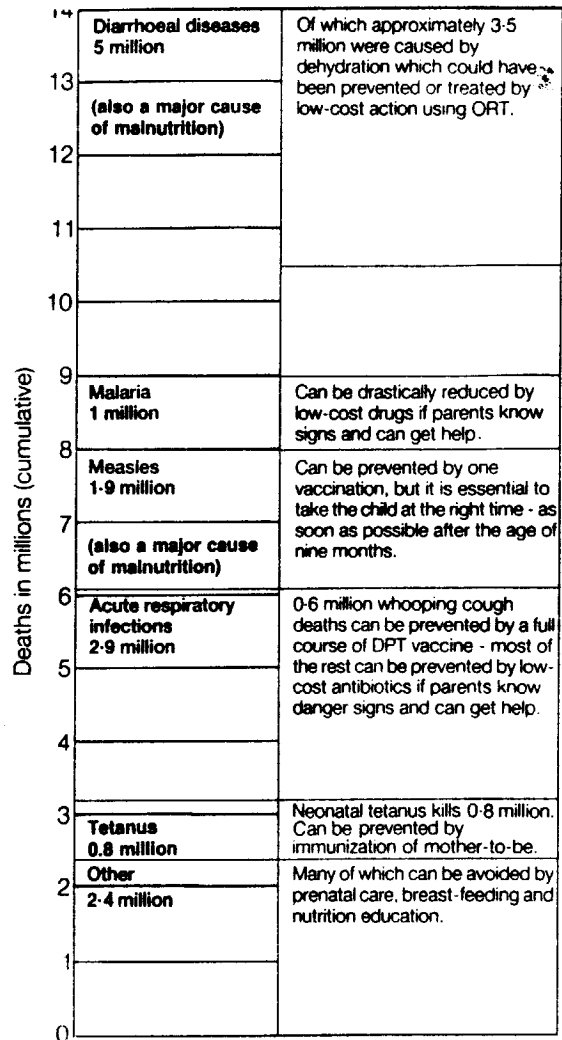
Under-5 mortality and crude birth rates by region, 1950-1986

Estimated annual deaths of children under 5 by cause*, 1986

تصویر 2

Of the 14 million child deaths each year approximately 10 million are from only four major causes and all are now susceptible to effective low-cost actions by well-informed and well-supported parents.

*For the purposes of this chart, one cause of death has been allocated for each child death when, in fact, children die of multiple causes and malnutrition is a contributory cause in approximately one third of all child deaths.

Source: WHO and UNICEF estimates.

Annual under-five deaths, developing countries, 1987. (UNICEF 1988).

تصویر 3